

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Főlelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

1909.

Minden esztendővel jobban érezzük egy kavargó, zivatárokat hozó időnek borongó közeledtét. Történelmi oknyomozók csodálatosan sok hasonló társadalmi jelenséget állapítanak meg a mai kor és a francia forradalom nagy epochája között. Akkor is, mint most, forrongott az irodalom, kereste az új hangot, az új idők jöveteletét; ép ilyen kapkodó volt a művészet; új formákat űzve, kergetve; a társadalom dekadenciában majd felhevülve, majd tört szárnyakkal, vezető ideák nélkül. A társadalmi osztályok késhegyig menő ellentétben, a felsőbb osztály gyűlölettől kísérve. A francia forradalomnak el kellett következnie; megérlelte az idő. Így van most is. Az irodalom lázban. Holnapnak nevezik alkotásait. A művészet a szecesszió jegyében torzszülötteket teremt; előttünk a leg-rúttabb osztály harc s míg a tömeg erőit gyűjti, régi bálványain ül a hazug demokracia. Az az esztendő, a melytől bucsuzunk és az az új esztendő, a melyet köszöntünk, — mintha csak száguldva vinne egy tisztító, egy átformáló társadalmi evolúcióhoz. Az emberiség szép céljait az osztályharc, a társadalmi forradalom kapkodó jelenségei közben féltve kell nézni. S bizonyos aggódásunk és balsejtelmünk sokak érzelmét szólaltatja meg.

Mit hoz a beköszöntött új év nemzetünknek?

Valjon az európai eszmeáramlat átvonul-e rajta szeliden; vagy fergeteget idéz elő? Lehetséges-e, hogy békésen, explozió nélkül az idők méhe megszüli az áhitott új közszellemet, melyben a munka és tisztesség még ünnepelebb erényekké nemesednek, mint a mai talmi demokracia fűrcsa idején? Hiszen, ha úgy volna, ki rettegne az új idők elkövetkezésétől? Ámde a tömeg uralom dicsőség szomja, harci lármája, bosszu érzelmétől átítatott jelszavai, — mást sejtetnek. Ez az új európai eszmeáramlat, — úgy látszik — ég a vágytól, maga elé torlaszokat emelni s elég hatalmasnak ígérkezik, hogy a torlaszokat el is söpörje. Ámde a tömeguralom első idejét már látta a világ. Azért lehet inkább föltenni, hogy az elkövetkező időben nem egészen simán fogja a mai társadalom-nivelláló közszellem uralmát átvenni. Más lenne, ha ezt a harcot nem a fizikai erők, de a kultura eszközeivel vívnák meg. És ha történelmi hatások következtesek: alig szabadna mással megvívni, mint kulturával. Mert hiszen e tömegeknek szervezetét nemcsak az érdekek közös volta kovácsolta össze, hanem a kultura is. Az osztályharcnak jelszavai nemcsak igénye, de egyben hajtása a kulturának. És bizonyos, hogy ha a kultura a legszélesebb területen

megcselekszi a maga embernevelő, emberjavító hivatását: ledőlnek az osztályharc Jerichó falai és széthulnak az osztályharc kiáltó és megvalósíthatatlan szélsőségei. Kinek ne lenne ez a leghőbb kívánsága, akinek lelkében a család és tulajdon, — e két nagy eszmény egész tisztaságában él?

Mit hozol új esztendő? Hozod-e a békesség olajágát, a nemzetnek hitet és kitartást? Az egyének boldogulást s hozod-e valjon a nemzet egészének a leghőbb jót: a békét. Azt az áhitott helyzetet, melyben köz- és magán-vekenység egyet cselekedhet: a haza javát és boldogulását. Bizva-bizunk, hogy az emberiség javára, fejlődésére az elkövetkező esztendő a legfőbb jót hozza: jó napokat, sikereket és mind-ezeknek alapját, a jó egészséget, — melyet ekként a boldog új esztendővel olvasóinknak tiszta szívből kívánunk.

Állatdíjazási és kiállítási ünnepély Överbáson.

1908 december 27-én tartotta meg a Bács-Bodrog megyei gazdasági egyesület Överbáson a kiállított szarvasmarhák és lovak díjazását.

A megyei gazd. egyesület részéről megjelentek Törley Gyula, Rácz György, Günther Ferencz igazgató és Imhof főtitkár.

A bíráló bizottságok a következőleg alakultak meg:

TÁRCA.

Ahasvér lelkek.

Álma megvalósult, a tegnapi sikere teljes volt. Mennyit küzdött és szenvedett míg elérhette végre a diadalt. Boldognak, nagyon boldognak képzelte ezt a napot és most mégis mintha valami titkosan bántó fuvalom érne lelkét, olyan szóval ki nem fejezhető hiányt érez, mely hangulatát tompítva elégtelenné teszi valóját.

Felidézi a sok komoly hódolatot, melyekben országos nevé, számottevő emberek részesítettek. Szerepet vivő kritikusok, a legelismerőbb hangon nyilatkoztak róla, mindenki csodálta fenomenális tehetségét.

Még ő is meghajolt előtte, álma: a királya, szívének titkon bálványozott Anonymusa. Szavainak csengésére, tekintetének őszinte meleg sugarára mily gyönyörrel gondolna, ha egy iszonyú kétely nem marcangolná lelkét. Mintha fellázadnia kellene e hódolata ellen, mely csak a művésznőnek, a kiváló szellemű asszonynak szól, mert ah ez a kedves collegialitása, ez az elismerő tehetségét szellemét méltató bizalmasság: nem veszi figyelembe valójában a nőt, az érte rajongó és szerelmére vágyó nőt. Miért nem lehet ő neki több, mint őt megértő, szakavatott collega, legfőbb jóbarát? Miért nem látja meg benne a szerető nőt ki lelkének egész

perzselő hevével csing rajta? Mily szívesen vetné oda tudását tehetségét, ha szerelmét kivívhatná érte cserébe! Hiába volt minden kiválósága, a viszont szerelmet sóvárgó nő legyőzte valójában az okos szellemes asszonyt.

Hogy irigyelte azt az édesen együgyű, gyönyörű babaasszonyt kit köztudomás szerint szerelmével boldogított Gerárd az ő álmainak hőse.

Nem! nem szabad elárulnia lelkében dúló szenvedélyét vergődését, mélyen a szívébe kell temetnie a pokoli kínokat, ügyesen leppező mosolylyal kell epedő vágyát és marcangoló féltékenységét rejtgetnie; úgy kell tennie mindig, mint tegnap, boldognak, elégedettnek és minden reá könnyen végzetessé válható gyengeség felett állónak kell látszania, le kell küzdenie eget ostromló szerelmét, nem szabad gyöngé asszonykép viselkednie. Őn magával való síkraszállásának, filozofálásának, erély és higgadságra való törekvéseinek azonban mégis csak egy dúsan patakzó, forró könyzáró az eredménye. Zokogó, remény-vesztett és viszont szerelmet sóvárgó nő csupán most, a tegnapi ünnepelt szellemes asszony.

— Görcsös zokogásából az előszoba csengője riasztja fel, a következő pillanatban már előtte áll a gyönyörű babaasszonyka, kit álmainak hőse szerelmével boldogított, szinte megható a gyermekes elfogultsága. Leküzdeni igyekszik zavarát és olyan lágyan

majdnem esdő mondja, a szellemi heroinának.

— Bocsásson meg asszonyom, de valami kimondhatatlan vágy vezérelt ma önhöz elmondani önnek nyíltan azt ami a legédesebb, de lágfájóbb titkom is. Ön oly kiváló tehetség; szellemileg oly magasan áll, hogy elérte a legtisztább boldogságot; mert önt nem tekintik csak szerelemre teremtett bábnak, kivel enyelegnek, játszanak, kit talán ideig-óráig valóban is úgy szeretnek mint a pillanatnyi gyönyört. A lelkükből azonban nem jut egy parány sem szerelmükkel, nekünk átlagos szellemű nőknek. Csak a muló röpke perc üdve a mienk... Ez lássa asszonyom ami úgy gyötör; úgy kínoz. Szépségemnek köszönhetem az ő szerelmét, de ah nem bírom lelkének egy atomját sem! Ön az a boldog, ki azt a magáénak vallhatja egészen, ön előtt nyilatkozik meg őszintén dús-gazdag valója, önben nem csak a szerelemre való bábót keresi: mert önben megleli kiváló szellemének, lelkének megértő és méltó kiegészítőjét.

Oh ha velem csak egyszer, egyetlen egyszer oly komoly hódolattal és oly elismerő collegialitással beszélne, mily boldog volnék!

— Ugy gyűlölöm olykor szépségemet, hogy isteni kéjt okozna a megsemmisítése, de aztán valómba kap a fájó tudat, hogy szépségem vesztével elveszteném őt is kiről nem tudok lemondani, mert örültem szerettem. Ah miért nem lehetek olyan mint ön? Ez volna üdvöm, ha nem csupán szerelmes

A szarvasmarhák bíráló bizottságának elnöke volt Rác György, tagjai pedig Günther Ferencz igazgató, Kiss Lajos, Wagner György, Oberländer Fülöp, Rác Béla, Lelbach János, Kirst Dániel, Lotz Fülöp, Tyrity Péter, Bajacz Gyókö, Tompa Lajos, Faragó József, Werner József és Szakács Sándor.

A lovak bíráló bizottságának elnöke volt Törley Gyula és tagjai pedig Regényi Lajos, Kiss Gyula, Karácson Pál, Betsch Jakab, Gerber Nándor és Imhof titkár.

A bíráló bizottság megalakulása után a vendégek a helybeliekkel együtt elmentek isteni tiszteletről és pedig az evangélikus, azután a görögkeleti és végre a róm. kath. templomba. Az isteni tiszteletről vissza érkezve a bírálóbizottságok nyomban kimentek a kiállított szarvasmarhák és lovak megtekintésére. A szarvasmarhák túlnyomó részét óverbászi tenyésztők állították ki, Ujverbásziak is voltak, de kevesen. Távolabb vidékekről szarvasmarhát nem hoztak, a a minthogy keményen megfagyott göröncsös talaj miatt alig is hozhattak, mert az állatok körmei nagyon megrongálódtak volna. A következő szarvasmarha tenyésztők részesültek díjazásban és kitüntetésben és pedig a fejős teheneknél: Keresztes János 80 K, Kuczurski Milán 60 K, Kirst Dániel 50 K, Betsch Jakab 40 K, Riesz János 30 K, Heip Fülöp 20 K, Reppert Pál 20 K. Díszoklevelet nyertek: Oberländer Fülöp és Keresztes János és végre Breitvieser Péter kapott egy borju szoptatót.

A borjuknál: Kirst Dániel 80 K, Hegel Henrik 80 K, Keresztes János 60 K, Ham Vilmos 60 K, Elzátz János 60 K, Heip Fülöp 40 K, Reitenbach György 40 K, Gabel Miklós 40 K, Becker Fülöp 40 K, Brust Gáspár 40 K. Díszoklevelet kaptak: Brust János, Hegel Henrik és Kirst Dániel.

A következő lótenyésztők részesültek díjazásban és kitüntetésben és pedig:

I. csoport: Anyakancák után oklevelet nyertek Brust János Óverbász arany-, Vikkert Lajos Torzsa arany-, Oberländer Fülöp Ujverbász arany-, Kanyó József Kula ezüst-, Kurtz János Óverbász ezüst-, Röhrig Keresztély Óverbász ezüst-, Röhrig Keresztély Ujverbász ezüst-, Heib Károly Óverbász bronz- és Babits Ádám Óverbász bronz okl.

Pénzdíjat nyertek: Schmehl András Kucora 60 K, Szakács Miklós Kucora 60 K, Ziegler Henrik Kucora 40 K, Mengl Mihály Óverbász 20 K, Kanyó József Kula eszköz és okl.

II. csoport: 3 éves kanca csikók után:

Kurtz Henrik Óverbász, csoportos kiállítás, arany okl.; Becker Károly Ujverbász, csoportos kiállítás, arany okl.

Pénzdíjat nyert Schmehl András Kucora 50 K.

III. csoport: 2 éves kancacsikók után: Heib Jakab Óverbász arany okl.

Pénzdíjat nyertek Mengel Mihály Óverbász 50 K, Steimetz Henrik Torzsa 30 K, Dovirarszki Milos Óverbász 20 K.

IV. csoport: 1 éves kanca csikók után: Seidl Lipót Ujverbász arany-, Szukola Vince Kula ezüst-, Bladt Konrad Óverbász ezüst-, Weber Frigyes Óverbász ezüst-, Reppert Jakab Óverbász ezüst-, Wagner Frigyes Óverbász bronz- és Gabel Henrik Óverbász bronz okl.

Pénzdíjat nyertek Szakács Dénes Kucora 50 K, Szakács Miklós Kucora 50 K, Iszkris Misa Óverbász 30 K és eszköz, Suvakos Lázár Óverbász 20 K és eszköz, Mikosits Dancsika Óverbász 20 K.

A díjak és kitüntető oklevelek kiosztása után a vendégek az óverbásziakkal együtt a Haladó Kör helyiségében társasbédre jöttek össze. Ezen ebéden mintegy 80-an vettek részt, a hangulat kedélyesen emelkedett volt. Törley Gyula Darányi földmivelésügyi ministert éllette, felköszöntőjében kiemelte, hogy a miniszter a gazdák és a földmivelő néposztály érdekeit atyai gondoskodás szeretetével ápolja és mozdítja elő. Darányit a kiállítás eredményéről és a résztvevő közönségnek üdvözlétéről táviratilag értesítették.

Ezt követte a sok, igazán szép és szellemes felköszöntő, amelyek egy nagyvárosi kör előkelő közönsége előtt is feltétlen méltánylásra találtak volna.

Az óverbászi állatkiállítás a téli évszak miatt nem fejlődhetett ki, inkább „miniature” szerű volt, azonban példás rendben folyt le és észre lehetett venni, hogy az óverbászi állattenyésztők sőt az egész lakosság mily örömmel és kifejezett előzékenységgel fogadták a megjelent vendégeket. Észre lehetett venni, hogy az óverbászi közönségnek vezetője és vezére a kiállítás iránt mily lelkesültséget volt képes kelteni az óverbásziaknál. Láttuk a gazdaközönségnek buzgólkodását aziránt, hogy vezérük intenciójától áthatva, készek a gazdálkodás terén a haladás zászlója alatt a vármegyei gazdasági egyesület üdvös törekvéseit áldozatkészséggel támogatni és vezetőjük és vezérüket a zseniális Kiss Gyulát a hamisítatlan bizalom őszinte érzésével követni.

t. Rác Béla

Előfizetési felhívás a „BÁCSKAI KÖZÉRDEK” XIII. évfolyamára

Előfizetési feltételek: helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve: Egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 K Vidéki előfizetők számára a mai számhoz postautalvány van csatolva!

HIREK

— **Sylvester-estély Kulán.** A kulai polgári olvasóegylet hagyományos szokásához híven 1908 évben is tagjainak élénk érdeklődése és részvétele mellett bucsuzott el az ó-évtől egy társas vacsorával egybekötött fesztelen és kedélyes est keretében. Vacsora közben Mezey Zsigmond kir. tanácsos, kir. közjegyző, az olvasóegyletnek már évtizedeken keresztül agilis elnöke, az igaz őszinteség és öröm hangján üdvözölte az egybegyűlt tagokat és éllette az egyletnek kedves vendégeit, a hölgyeket, kik — úgy mond — virágos kertté avatták fel szíves megjelenésükkel az egyletnek füstös termeit. Az estebéd, Schmidt Jakab az Elefánt szálloda bérlőjének dicséretére legyen mondva, még a legkényesebb igényeket is kielégítette, melyek elköltése után táncra perdült a fiatalság és így várta a boldog újév beköszöntét. Amily jókedvvel és vígan bucsuztak el az egybegyűlték az előző év utolsó perceitől ép oly örömtelten üdvözölték a szebb és jobb reményekkel kecsegtető boldog új esztendő és ropták a csárdást és lejtették a bostont kivirágos-kivirradtig.

— **Alakuló gyűlés.** Kula község új képviselőtestülete a múlt szerdán déli 11 órakor tartotta meg első, alakuló közgyűlését Radich Aladár szolgabíró elnöklété mellett. Az alakuló közgyűlésen az újonnan megválasztott községi képviselők csaknem mind megjelentek s miután az elnöklő szolgabíró a közgyűlést megnyitotta, felolvastatta a képviselők névsorát és a képviselő testületet megalakultnak jelentette ki. Ezután az új képviselőtestület tudomásul vette az artézi kut furásának befejezéséről és a viz megvizsgálatáról szóló kedvező jelentéseket és a vállalkozónak még járó munkabért kiutalványozta. A kútnak kiépítése, bekerítése és végleges rendezésére nézve Dudás Fábrián 1000 K, költség megszállását hozta javaslatba, ezt az indítványt azonban, minthogy nem volt napirendre kitérve, legközelebbi közgyűlésre halasztották, amelyen az valószínűleg meg is fogják szavazni. Végül tudomásul vette a közgyűlés az új ovoda-épületnek átvételéről szóló jelentést és az

csókjaival árasztana el Gerard, hanem, ha igaz komoly őszinte barátságára méltatna, úgy mint önt.

— A szellemes asszony részvétellel tekint az elkeseredett előtörő könnyeivel küzködő gyönyörű asszonykára, majd gyengéden viaszfal hangon szól hozzá, mint egy idősebb jóakaró testvér.

— Nyugodjunk bele drágám hogy a menyét és a földet nem birhatjuk egyszerre. A földön a szerelem rózsái illatoznak, a menyboltozaton csillagok ragyognak. Talán boldogabb az kinek kijut a rózsailatból mint az, kinek a csillagfény az osztály része. A csillagfény hideg és csak a távolból ragyog felénk, míg a rózsák előttünk nyílnak, ne haladjunk el a nyíló rózsák mellett a távoli csillagért epedve, mert ég és föld között lebegő, örök Ahaszvérré lesz a lelkünk, a szívünk.

Hiltné Körber Anna

Mater dolorosa.

Az olajfák sötét lombjai alatt vidáman csicsereg Judea ifju úde leányserege. A lemenő nap aranyos gloriába vonja a szép Hebron rózsákat. A leghangosabb, a legvidámabb köztük Judit, magas termetű telt idomu gyönyörű hajadon, kinek bogár szeme még jobban tünteti fel arcának patyolat-szerűségét. Vig dal cseng eper ajkairól, tömött vörös haja majdnem a földet söpri,

amint pajkosan illegeti magát, a szerelmes dalocska ütemei szerint. Társai gyönyörködve hallgatják dalát és csicsérgését.

— Leányok! kiáltja fel tapsolva, a dal befejezte után, — van egy pompás ötletem, mindenki elmondja szíve titkát, mielőtt még az ifjak eljőnnének a városból ide, az olajfák lombjai alá. No nem pompás ötlet? Egymás közt vagyunk, nyíltak lehetünk, hisz ez oly jól esik néha! Kezd meg tehát Márta, te vagy köztünk a legelső rangra és módra nézve mert a te apád bírja a legtermőbb földeket, a legszebb legelőket, a legkövérebb nyáját, a legtöbb szolgát. Mi lehet hát a te szívecskéd vágya még és ki a királya?

Márta felsóhajt aranyos szép idomain keletiesen gazdag, színpompás ruha feszül, drága gyöngyök csillognak alabastrom nyakán. Sötét szemei busan a távolba révedeznek, midőn szomoruan mondja.

Mennyire tévedsz Judit, én nem vagyok az első köztetek; talán az utolsó koldusleány is boldogabb Judeában nálam. Atyám gazdagsága nem üdvözít, mert épen azért nem lehetek azé, kit gögös atyám lenéz szegénysége miatt és kit én oly kimondhatatlanul szeretek. Nem lehetek Péter a halász felesége, mert vagyontalan egyszerű ember, ki mestersege után él. Nem tudnám elviselni apám átkát, megmételezné boldogságomat, így hát le kell mondanom róla.

Egy pillanatra megilletődnek a leánykák, a Márta keservén, de Judit rájuk szól:

— Eh ne csüggedjünk el, hátha Márta sorsa mégis valami csoda által szíve szerint fordulna, ki ismeri a jövő titkát?

— Hát Lea, te mit szólhatsz a szivedről?

— Nem tudok bánatról, de egetvivő örömről sem, mondja a klasszikus arcu ébenhaju szép leányka. Anyám Simeon fiának, a molnárnak, szánt feleségül, jóra való szorgalmas ifju, azt hiszem csendes boldog életem lesz mellette, olyan mint anyámnak, nagyanyámnak jutott osztályrészül.

— Miért vagy te oly bús Elisa, hát neked nincsen édes elcsevegni való titkod? Elisa szomorú lemondással felelt:

Mi lenne az én édes titkom? Mindenki ismeri Judeában sorsomat. Elhalt nővérem hat apró gyermekét gondozom, neveltem anyjuk helyett, nem érek rá szívemmel törődni, nem szabad elhagynom a rajtam csüngő árvákat. Most is csak egy pillanatra osonhattam köztetek.

Judit a többi ifju szép leánykát is faggatja titkaik felől, mindenik elcsevegi örömet, keservét csak a legifjabb, a legbájosabb mereng el szóltanul a leáldozó nap aranyos sugarain elmélázva a távolban révedezve.

— Hát a te szíved kis Máriám még nem szólalt meg? kérdé Judit enyelegve a gyönyörű leánykától.

— Az én szivemben nem ég mulandó földi szerelem!

— Ej, ej hát milyen te kis szent? évődik a kérdező.

építési vállalkozóknak a hátralékos összeget kiutalványozta, de a letétbe helyezett 2000 K, bánatpénzt 1909. dec. 31-ig visszatartja. Ezzel a közgyűlés befejeztetett.

— **Községi restauráció.** Szilvester napján tartották meg Kulán a községi előjáróság választását Dr. Buday Pál főszolgabíró vezetésével. A választások iránt a lakosság nagy érdeklődést tanúsított és mint-hogy a községi bírót a főszolgabíró által kandidált 3 jelölt közül közfelkiáltás útján nem lehetett megválasztani, a főszolgabíró névszerinti szavazást rendelt el, amely Boberity Milán gkel. szerb plebános vezetésével d.u. fél 5 óráig tartott. A szavazásban részt vett 299 választó, akik közül 209 Tyovin Iliára, - 77 Kuvancsity Misóra- és 13 Baity Lázára szavazott és így a szavazás befejeztével a főszolgabíró Tyovin Iliát jelentette ki megválasztott községi bírónak. A bíróválasztás előtt közfelkiáltással megválasztották: Vigh Péter közs. pénztárossá, Westermayer Jakab adószedővé, Puhálák Mátyás volt közs. bíró közgyámmá, Juhász Péter I. esküdté, illetve II. bírónak, Fárhás István, Swerer József, Urnauer Vendel, Jerkov Toso és Bukvits Milos esküdtékké. A bíróválasztás befejeztével az összes megválasztottak nyomban letették a hivatalos esküt és ma már megkezdték hivataloskodásukat is.

— **Jótekonny előadás.** Karácsony másnapján, a szeretet ünnepén igen sikerült műkedvelői előadást rendezett a kulai iparosdalárda a létesítendő „Tanonc-otthon” javára. Az előadás igen jól sikerült, de sajnos, nem jövedelmezett annyit, hogy a ráfordított fáradsággal arányban volna a tiszta bevétel, mert éppen az érdekelt mesterek tündököltek a távollétükkel. A rendezőseget mégis vigasztalja az, hogy első lépésnek ennyi is elég. A tiszta bevétel mintegy 100 K. A szereplők közül Gyurits Rozika és Kempl Lajos tűntek ki és arattak a nyílt színen is tapsokat ügyes játékokkal és hű színezésükkel, de a többi szereplők is jól megállották helyüket és a darab sikeréhez nagyban hozzájárultak. Szegő József növénydekei ügyes hegedűjátékukkal valóságos meglepték a közönséget, mely tapsokkal jutalmazta fáradozásukat.

— **Nyugtázás.** A kulai iparosdalárda által karácsony másnapján a „Tanonc-otthon” javára rendezett műkedvelői előadáson felül-fizetni szíveskedtek: Dr. Ormay Kálmán és tövisi Rác György 10-10 K, Kersch Mihály 5 K, Pótz György, Kirilovits és Jakobb, Nagy István, és Francz Fülöp 3-3 K, Wighart Sándor, Krämer Márton, Kleiner József

— Az ég szülőltje lesz a magzatom, az örök legtisztább szeretett megtestesítője, az emberiség megváltója! Alig hangzottak el a szavak, midőn szép dal csendül meg a távolban, Judea ifjai jönnek a városból a nap fáradaimait kipihenni, vidám dalokkal és csevegéssel eltölteni estéjüket.

Most elérték ők is az olajfákat, hol a víg leánysereg csicsereg, ők is tréfálkoznak évődnek velük, míg a pajkos Judit tőlük is számon kéri szívük titkát. Az ifjak végre mosolyogva ráállnak és leírja mindegyikük egy pergament lapocskára titkos ideáljának nevét, majd összegyöngyölve átnyújtja a szép Juditnak. Végül együtt van valamennyi lapocskára, Judit kíváncsian bontja fel az egyiket elolvassa a rajta levő nevet, mosolyogva bólint és a másik után nyul, ennek elolvasása után is mosolyog, majd felbontja a harmadikat és csodálkozik, a negyedik, ötödik és tizedik után pedig hangosan felkacag, szép szemei különösen szikráznak, valamennyi pergament lapocskát magasra felhajlítva egy kissé epésen szól:

— Ah üdvözöllek Mária, királynőnk vagy, mert e derék ifjak egytől-egyig a te nevedet irták fel, valamennyi neked hódol, válassz köztük hát szaporán!

Biborpir borítja el Mária gyönyörű arcát e gunyos szavak hallatára, szemeiből kicsordulnak könnyei és amily gyorsan csak bír távozik, vissza indul a város felé, utána csendül az ifjak méla szép dala és a leányok epés gúny kacaja, ő pedig csak tovább fut és zokog, zokog keservesen.

Erber Anna

és Löwy Adolf 2-2 K, Koller László, Jurszik János, Dévai Pál és Sevaracz Károly 1-1 K, Lubastyik János 50 fill. Treuer József, Nusz György, Czobor Márton, Ábel József, Schlachter Károly és Braun Teréz 40-40 fill. Varga Flórián 20 fill. valamint Berkovits Márk úrnak, aki 500 drb. meghívót ingyen adott a jótékony előadásra, mely összegekért ez uton mond köszönetet a dalárda elnöksége.

— **Halálozás.** Falcione Blanka m. hó 27-én éjjel 1 órakor Zomborban meghalt. Temetése nagy részvét mellett m. hó 28-án ment végbe.

— **A szondi új jegyzői lakház.** Szond község 1996 K költséggel új jegyzői lakház építését határozta el. A vármegye a határozatot helybenhagyta, s így a versenytárgyalási hirdetményt mielőbb kiírják.

Uj lap. „Bácskaer Bote” címmel egy hazafias szellemben szerkesztett közgazdasági német hetilap indult meg Zomborban és első száma már meg is jelent. A lap a Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye. A lap szerkesztője és kiadója a megyei gazdasági egyesület titkára: Inhoff József.

— **Az újvidéki anyakönyvvezetők.** A belügyminister az újvidéki anyakönyvi hivatalhoz dr. Marczenkovits Imre főjegyzőt anyakönyvvezetővé, Forster Géza tanácsnokot és Profuma Péter főlevéltárost pedig helyettes anyakönyvvezetőkké nevezte ki.

Községi Előjárók választása Överbáson. A múlt hó 29-én Dr. Buday Pál járási főszolgabíró vezetésével névszerinti szavazás szerint megválasztva lett bírónak: Kiltz Henrik, albíró: Bajacz György, közgyám: Brusz János, 6-ik izben. I. esküdt: Kurtz Lajos, II. esküdt: Wéber Lajos, III. esküdt: Wagner Henrik, IV. esküdt: Radovanov Vlada, V. esküdt: Suvakov Száva, közs. pénztáros: Kadigy Vlada, áll. pénztáros: Becker Péter.

— **Magyarok város megalakult** rendezett tanácsu várossá és megejtette a tisztújítást. Megválasztottak: Király Sándor dr. polgármesterré, Laczkovics Károly főjegyzővé, Mach János közigazgatási, Huszágh István adóügyi és Popovics György gazdasági tanácsnokokká. Sóti Imre dr. ügyészé, Aczél Aurél számvevővé, Kelemen István alkapitányává, Szerdahelyi Károly árvaszéki ülnökké, Dukai János pénztárnokká, Dukai Péter adópénztárnokká, Apró József városi gazdává. A többi helyeket a volt községi tisztviselőkkel töltötték be.

— **A szegény vakok karácsonya.** Nagy a földi nyomor, az emberek ezrei különböző körülmények között nyújtják felénk kezüket alamizsnát, segedelmet kérve. E számtalan szerencsétlenek között azonban legszánandóbbak azok, kik megfosztva a látás gyönyöreitől, még koldulni sem mehetnek látó embertársaik segedelme nélkül; pedig gyakran nemcsak a saját, de többtagu családjuk kenyeréért kellene könyörögniök. E vak embertársaink érdekében, kiknek száma hazánkban a 18,000-ot meghaladja, fordul a Vakokat Gyámolító Orsz. Egylet a nagyközönséghez, hogy csak egy percig képzelje magát az örökös sötétségbe, mindenkorra megfosztja a természet szépségeinek szemlélésétől bizonytalanságára lesz szegény vak embertársainknak. Most, amikor a tél zordsága, úgy a szegény vakokra, mint azok kis gyermekeire, kétszeresen nehezedik, azt a kérelmet intézi a nemesszív emberbarátokhoz, kegyeskedjenek adományukkal nagylelkűen hozzájárulni ahhoz, hogy a szegény vakok közt tüzelő és élelmiszert oszthassunk szét, hogy a vak gyermeket és a felnőtt vakok látó gyermekeit felruházhassuk és ezen szegény teremteteknek a közelgő szent karácsony napján örömet szerezhessünk. A szenvedők nevében előterjesztett kérelmünkre adakozók küldjék adományait Budapest, VII. Hungária körút 16 szám alá.

— **Megegyi bizottsági tag választás.** A bajmoki kirületben m. hó 22-én törvényhatósági bizottsági taggá Lichteckert József jegyző választott meg 102 szavazattal.

— **Minden szülősgazda** ingyen és bérmentve kérje a „Millenium-telep Nagyörsz, Torontál megye, magyar vagy német vagy román vagy szerb főjegyzőket legjobb faju és válogatott minőségű szülőoltványokról.

— **Eljegyzés.** Léh György szilberekai aljegyző jegyet váltott Stumpfögger Mariskával Szilberekén.

— **A honvéd-póttartalékosok sürgős behívása.** A honvédelmi minister rendeletet adott ki, hogy a még be nem hívott, ki nem képzett honvéd póttartalékosokat 1909 évi január 16-ára 8 heti kiképzésre és 4 heti fegyvergyakorlatra hívják be. Ugyancsak ezen napra hívják be azon honvédujoncokat is, akik eddig halasztás folytán szabadságot élveztek.

— **A Divat Szalon,** magyar olvasóközönségünk e jóságért méltán kedvelt családi lapja immár XXII. évfolyamát járja. Minden dicsőretnél többet mond róla ama tény, hogy ez idő alatt a Divat Szalon keletkezésének idejéből való régi divatlapok mind kidőlték és olvasóik csatlakoztak a győztesen maradt legjobb családi divatlap olvasóközönségéhez. Ebben az időben már nincs város és nincs magyar uriház, ahol kéthetenként nem a legnagyobb érdeklődéssel várnák a magyar gazdasági viszonyokhoz mért takarékos öltözködés tanítóját s egyben a legjobb szándékkal szerkesztett családi lapot, a Divat Szalont. — A mai nehéz életviszonyok között valóban kétszeresen is meg kell bicsúlnunk a nemes irányú divatlapot, mely asszonyainkat nem a divathóbortok majmolására, hanem takarékosra és munkára tanítja. A „Divat Szalon” ugyanis igen kevés teret enged az ugynevezett párisi divatnak, melyet a mi társadalmi és gazdasági viszonyaink közt neveltség és kár nélkül viselni csakugyan nem is lehet, ismerni azonban a jóízűléshez tartozik, és e helyett a valóban szép, elegáns, praktikus öltözékek, kalapok stb. kész. itését tanítja. A Divat Szalon ugyanis ingyen szabásokkal szolgál, pontosan az előfizető mértéke szerint s e szabások által a lapban bemutatott to lettek otthon is elkészíthetők. Szorgalomra, tevékenységre ösztönzi e lap olvasóit az iparművészeti munkák tanításával, háztartásra vonatkozó tanácsaival s a jól végzett munkálkodás jutalmául egy teljes, jól szerkesztett, neves írók munkáival gyarapított szépirodalmi részzel s egy jóra való gvermeklappal ad a tanulnivalók mellé nemes szórakozást is. A Divat Szalon külső kiállítása méltó a belső tartalomhoz. Színes képei, ábrái, díszes borítéka, kiváló hölgyek arcképeinek bemutatása, ismeretterjesztő cikkeihez adott illusztráció mind sikeresen sorakozott ahhoz, hogy a magyar olvasóközönség ez években régi, de fejlődésben mindig friss és új családi lapját a külföldi divatlapok fölé emeljék. A Divat Szalon különben olcsóságban is kiállja velük a versenyt, lévén előfizetési ára: egész évre 12 K, fél évre 6 K, és negyedévre 3 K. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a Divat Szalon kiadóhivatala Budapest, IV. Eskü-ut 5 sz. 1-2

Eljegyzési -
Lakodalmi -
Damast -
Eolienne -

Selyem

és „Henneberg” selyem 1 K 35 f-től feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával.
Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich

teljesen látható írásu

ÍRÓGÉP

következő előnyt nyújt:

- A **STOEWER** írógép írása az első betűtől az utolsóig teljesen és állandóan látható.
- A **STOEWER** írógép az összes rendszerű írógépek előnyeit magában foglalja és azoknál számos újítással van ellátva.
- A **STOEWER** írógép 45 acél-billentője 90 írásjelet ír.
- A **STOEWER** írógép betűkarjai könnyen kicserélhetők.
- A **STOEWER** írógép visszaváltóval van ellátva és tizedes tabulátorral (rovatolókészülékkel) is szállítható.

Magyarországi vezérképvislet:

Lukács és Schwarcz Bpest, V. Vácikörút 60

OCCASIO! Női confectió, boak, téli czipők, kesztyűk, harisnyák,

az előre haladott idény miatt mélyen leszállított árban lesz eladva KARDOS divatáru üzletében Kulán

— **Gőzfürdői napok Kulán.** Vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton férfiak; kedden, és pénteken nők számára. Kádfürdők naponta, férfiak és nők számára. Fürdő nyitás reggel 6 órakor. Kádfürdő 7 órakor.

— **Vedrás Paula varrónő** elvállal minden fehérnemű- és felső-ruha varrást a legjobb és legizlésebb kivitelben saját lakásán, kívánatra a magánlakásokon is. Lakás az izr. templomudvarban, Kulán.

IRÓALJZAT NAPTÁR

(magyar szab.) minden íróasztal díszre kapható Berkovits könyvnyomdájában Kulán.

Gabona árak: Budapesten:		
Buza áprilisra	—	12.68
Zab	—	8.58
Tengeri májusra	—	7.24
Kulán:		
Buza	—	11.70
Zab	—	7.60
Tengeri	—	6.10

3990 sz. 908

Pályázati hirdetmény

A kulai járáshoz tartozó Bácskeresztúr községben lemondás folytán üresedésbe jött s havi előleges részletekben fizetendő és 610 K évi fizetéssel javadalmazott **irnok-végrehajtói** állásra pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **február 15-ig** hivatalomnál nyujtsák be.

A szláv nyelv tudása megkívántatik.
Kula, 1909 január 1.

1-2

Radich szolgabíró

4625/tkvi 908

Árverési hirdetményi kivonat.

A hódási kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Legrand Ferenc hódási ügyvéd által képviselt Hódási Takarékpénztár végrehajtónak **Jónás József** bácsi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 3200 K s jár. ir. tökékövetelés kielégítése végett a zombori kir. törvszék (a hódási kir. jbiróság) területén levő s a bácsi 1362 sz. betétben AI I sorsz. 433 hrsz. 483 ö. i. sz. ház és 141 ölnyi kertből Jónás Józsefet megillető felerészére 800 K kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok Bács község-házánál **1909 január 28-án** d.u. 2 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Vevők kötelesek a bánatpénzt a végrehajtási novella 25. §-a értelmében kiegészíteni, ha a kikiáltási árnál magasabb ígért tétetnek.

Hódás, 1908 okt. 30.

A kir. jbiróságnál mint tkvi hatóságnál.

KERESZTÉNY kir. járásbíró

4437/tkvi 1908

Árverési hirdetményi kivonat.

A hódási kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Jusits Elemér hódási ügyvéd által képviselt Militics község végrehajtónak ösmeretlen tartózkodásu s Dr. Schutz Miklós ügyvéd, ügygondnok által képviselt Dorjath Jakab végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 780 K s jár. ir. tökékövetelés kielégítése végett a zombori kir. trvszék (a hódási kir. jbiróság) területén levő s a militicsi 998 sz. betétben AI 294 1 hrsz. 170/a ö. i. sz. ház és 159 ölnyi szőlőből Dorjath Jakabot megillető felerészére a C 9. 10 sorsz. a. bekebelezett szolgálmi jogot terhelten 800 K kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok Militics község-házánál **1909 január hó 22-én d. u. 2 órakor** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. tc 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1. 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX tc 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, s ha a vevők a kikiáltási árnál többet ígérnek, kötelesek a bánatpénzt a Vhn 25 §-a szerint kiegészíteni.

Hódás, 1908 október 18.

A kir. jbiróságnál mint tkvi hatóságnál.

KERESZTÉNY kir. járásbíró

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Kulán

vegyészeti ruha tisztító intézetet

rendeztem be ugy női- mint férfi-ruhákra, bármily zsírfoltosak vagy pecsétesek legyenek azok, valamint csipke- vagy szövetszőnyegeket tisztítok és festek **olcsó ár mellett.**

A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel 19-20
Kleiner József kelme- és selyem-festő, vegy-
tisztító Kula, Kossuth Lajos utca

IFJ. KOVÁCS SÁNDOR, KULÁN

Ajánl jó, tartós és formás (hazai gyártmány) **Kobrak-cipőket** (A világ minden tájékán hordják) Továbbá ajánl férficipőkben elsőrangú minőségben világhírű **AMERIKAI cipőket** amelyekben a tyúkszemek teljesen elmúlnak

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző eladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Minisztérium 60900/1896 számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályu sima és gyökeres Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fentti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú gyökeres fás és zöldoltványok ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége
9-26 TAPOLCZA (a Balaton mellett)

PONGRÁCZ A. SÁNDOR, URI-SZABÓ

Kulán (a Ferenc-József-téri bérpalotában)

Készít a legújabb fazon szerint öltönyöket Nagy raktár honi és külföldi szövetekekből

KERTÉSZ

Aloirrott, ki Tövisi Rác György kulai nagybirtokos úrnál 6 évig mint kertész hűségesen és szorgalmasan végeztem dolgomat **január 1-től állást keresek.** Szives ajánlatok címemre küldendők.

Tisztelettel

Tóth János, kertész, Kula

2-3

FARSANG tréfas jelenetek, bohózatok, vigjátékok, humorisztikus felolvasások, szavaltatok és meghívók gyűjteménye megrendelhető CSARJÁGI B. tenitónál, Kulán.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT.HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Sirolin

Emeli az érvényét és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, válaladékok, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Miethogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerüzletekben. — Ár 5vegeztal 4.— korona.

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán